

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสาธิต ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,102 คน จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิต สังกัดสถาบันราชภัฏ โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความสามารถในการใช้สำนวนไทยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ ใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ วิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
3. นักเรียนในโรงเรียนทั้ง 3 ประเภท มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
4. นักเรียนโรงเรียนสาธิตมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยสูงกว่านักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยไม่แตกต่างจากนักเรียนโรงเรียนเอกชน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการใช้สำนวนไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ยังไม่ถึงระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสามารถในการใช้สำนวนไทยเกิดจากการสะสมความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเป็นระยะเวลายาวนาน นักเรียนจะต้องเป็นผู้ที่อ่านมาก ฟังมาก ช่างสังเกตจดจำ ทั้งยังต้องมีโอกาสนำสำนวนไปใช้ในสถานการณ์ที่เป็นจริง แต่สภาพการเรียนของนักเรียนในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง นักเรียนต้องแข่งขันกันในการเรียน และการแสดงความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ดนตรี และกีฬา ทำให้นักเรียนต้องเรียนตลอดเวลาทั้งในห้องเรียนและนอกเวลาเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังหาความบันเทิงพักผ่อนหย่อนใจจากสื่อต่าง ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ทำให้เวลาอ่านหนังสือและฟังสิ่งที่ให้สาระประโยชน์นอกเหนือไปจากบทเรียนมีน้อยลง ทำให้นักเรียนขาดโอกาสพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในการวิจัยของ วรวรรณ วสุกุล (2533) ที่ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
2. นักเรียนในโรงเรียนแต่ละประเภทมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยต่างกัน คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิตมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยสูงกว่านักเรียนโรงเรียนรัฐบาล และนักเรียนโรงเรียนเอกชน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากโรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนของสถาบันฝึกหัดครู เป็นสถานที่ทดลองใช้วิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ นักเรียนสาธิตจึงได้รับโอกาสปรับตัวรับสิ่งใหม่ ๆ ไม่ต้องมีข้อจำกัดให้อยู่ในกรอบหรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ ลักษณะเช่นนี้ทำให้นักเรียนสาธิตมีความคิดกว้างขวาง และได้รับการฝึกให้รู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง มีความเป็นอิสระ ช่างซักถาม แสดงความคิดเห็นได้ตามความต้องการ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตพบว่า นักเรียนสาธิตค่อนข้างเตรียมพร้อมและสนใจการทดสอบมาก ตั้งใจฟังคำชี้แจงก่อนสอบ ซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ เมื่อการทดสอบเสร็จสิ้นแล้ว นักเรียนยังซักถามเกี่ยวกับข้อทดสอบที่นักเรียนมีข้อสงสัย ต้องการทราบคำตอบที่ถูกต้อง และอยากทราบผลการทดสอบด้วย ปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้นักเรียนในโรงเรียนสาธิตมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของกรมวิชาการ (2535) ที่พบว่า นักเรียนโรงเรียนสาธิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สูงกว่านักเรียนในสังกัดอื่น

3. นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมีความสามารถในการใช้สำนวนไทยไม่แตกต่างจาก นักเรียนโรงเรียนเอกชน ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน และระดับคะแนนความสามารถในการใช้ สำนวนไทยของนักเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนอยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ทั้งนี้อาจมี สาเหตุจากการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้จากสื่อ เป็นการ เรียนรู้ที่อยู่ในระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจ นักเรียนมีโอกาสน้อยเพื่อฝึกการนำไป ใช้ นอกจากนี้การวัดผลส่วนมากยังวัดอยู่ในระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ซึ่งเป็นระดับ ขั้นพื้นฐานมากกว่าการวัดระดับขั้นนำไปใช้ ซึ่งเป็นทักษะในขั้นที่สูงขึ้น เมื่อนักเรียนต้องทำแบบ ทดสอบที่เป็นแบบวัดความสามารถในการนำไปใช้ทั้งหมด นักเรียนต้องประมวลความรู้ ความ เข้าใจ และประสบการณ์ทั้งหมดที่สะสมไว้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานมาพิจารณาสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่นักเรียนไม่เคยพบมาก่อน จึงเป็นเหตุให้ความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักเรียน รัฐบาลไม่แตกต่างจากนักเรียนโรงเรียนเอกชน และมีความสามารถอยู่ในเกณฑ์ผ่าน เกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วัชรภรณ์ สอนองคุณ (2534) ที่พบว่า ความสามารถ ในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อยู่ในเกณฑ์ผ่านเกณฑ์ ขั้นต่ำ และสอดคล้องกับการวิจัยของ พรรณี สุวรรณรัตน์ (2537) ที่พบว่า ความเข้าใจใน การฟัง ระดับตีความหมายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด แสดงว่ายังขาดความเข้าใจในการฟังระดับตีความ ความเข้าใจในระดับตีความนี้เป็น พื้นฐานของการนำสำนวนไปใช้ ถ้าขาดความเข้าใจในระดับตีความก็จะไม่สามารถนำสำนวนไป ใช้ได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1. ควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้สำนวนไทยและนำผลงานจาก การประกวดมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น ทำป้ายประกาศตามสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน

2. ควรสนับสนุนด้านงบประมาณและการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จัดทำเพื่อประกอบการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องสำนวนไทย หรือสนับสนุนให้ครูและนักเรียนช่วยกันผลิตสื่อดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ความสามารถในการใช้สำนวนไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ครูผู้สอนควรเน้นการเรียนการสอนสำนวนไทยให้มากขึ้นดังต่อไปนี้

1. ควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนวนไทยไปใช้ โดยฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้รูปแบบการคิดแบบต่าง ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน และมีสัดส่วนที่เหมาะสม ไม่ควรเน้นความจำมากเกินไป และจัดการวัดผลให้ครอบคลุมทุกด้าน ไม่ควรเน้นการวัดผลด้านความจำมากเกินไป

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์นำสำนวนไปใช้ เช่น แข่งขันรวบรวมสำนวนไทยจากสื่อต่าง ๆ จัดประกวดความสามารถในการใช้สำนวนไทย โดยแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ที่นักเรียนถนัดและสนใจ เช่น แต่งคำประพันธ์ เรื่องสั้น คำขวัญ วาดภาพ ทำหนังสือการ์ตูน ร้องเพลง แสดงละคร ตอบปัญหา เล่นเกมต่าง ๆ จัดได้ว่าที่ อภิปราย เป็นต้น

3. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ส่งเสริมการใช้สำนวนไทย เช่น จัดป้ายประกาศ จัดนิทรรศการ ทั้งในห้องเรียนและสถานที่ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องชมรมภาษาไทย เป็นต้น

4. จัดสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้สำนวนไทย และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสผลิตสื่อด้วยตนเอง เช่น จัดหาหนังสือไว้ในห้องสมุด มุมหนังสือ หรือในห้องเรียน จัดให้มีแถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ สไลด์ เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเอง เน้นการเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนจัดรายการวิทยุโรงเรียน หรือผลิตรายการโทรทัศน์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการใช้สำนวนไทย ของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ และในเขตการศึกษาอื่น ๆ
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้สำนวนไทย
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับสำนวนไทยที่ปรากฏในแบบเรียน หนังสือ สิ่งพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ ในด้านต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์โครงสร้างของสำนวน วิเคราะห์คุณค่าของสำนวน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย